

Nacionālās arhitektūras padomes sēde

2025.gada 7.oktobrī plkst:15:00 Kultūras ministrijā,
Lielajā zālē un *Teams* tiešsaistē

Protokols 2/2025

Dalībnieki (klātienē un attālināti): Gatis Didrihsons, Andris Kronbergs, Ilma Valdmane, Juris Poga, Māra Liepa-Zemeša, Uģis Bratuškins, Māra Ābele, Liene Adumāne-Vāvere, Dzintra Purviņa, Anda Kursiša, Pēteris Ratas, Inese Stūre, Anna Leiškalne (IZM), Kristīne Vugule, Uģis Kaugurs, Vija Gēme, Rūdolfs Dainis Šmits, Gvido Princis, Brigita Bula.

Vadīja: Gatis Didrihsons.

Dienaskārtības jautājumi:

1. RTU Arhitektūras un dizaina institūts /Arhitektūras un dizaina programmas, izglītības process, ADI attīstība un programmu pilnveidošana. Ziņo: Māra Liepa-Zemeša.
2. Ziņojums par MK grozījumiem MK 500 "Vispārīgie būvnoteikumi" par obligāto autoruzraudzību virzību. Ziņo: Anda Kursiša.
3. Citi jautājumi.

1.RTU Arhitektūras un dizaina institūts /Arhitektūras un dizaina programmas, izglītības process, ADI attīstība un programmu pilnveidošana.

M. Liepa-Zemeša un U.Bratuškins prezentēja Arhitektūras un dizaina institūta (ADI) studiju struktūru un iepazīstināja ar arhitektūras un dizaina studiju programmu modernizēšanas plānu. ADI vīzija - kļūt par mākslas un tehnoloģiju izcilības centru. ADI galvenās darbības jomas: kvalitatīvas studijas; izcilība zinātnē; ilgtspējīga inovācija. Tika uzsvērts, ka zinātnes attīstība ir ADI prioritāte. Lai īstenotu vīziju, ir definēta un apstiprināta ADI stratēģija, tiek organizētas publiskas diskusijas, domnīcas, intervijas ar nozaru ekspertiem; noslēgti sadarbības līgumi ar LAS un Latvijas Dizaineru savienību; izveidots ADI starptautiskais padomnieku konvents un notiek konsultācijas ar padomes ekspertiem; šogad ir izstrādāts akadēmisko slodžu modelis un pieņemta vienota atalgojuma sistēma (atbilstīga nostrādātajam darbam, stundu līgums) un īstenoti citi pasākumi.

M.Liepa-Zemeša iepazīstināja ar ADI organizatorisko struktūru. ADI mācībspēkiem ir pievienojušies jauni kolēģi, tostarp 5 jauni ārvalstu mācībspēki. Paralēli *Erasmus* programmām studentiem tiek piedāvāti arī pieredzes apmaiņas braucieni uz ārvalstu augstskolām studiju procesa ietvaros (2025.g. īstenoti 10 apmaiņas braucieni). Turpinās darbs pie studiju programmas modernizēšanas, kur būtiska ir sadarbība ar nozares profesionāļiem un ciešāka savstarpējā sadarbība arī arhitektūras un dizaina

programmu studentiem; notiek atvērtās lekcijas , ekskursijas (tematiskās trešdienas); mentoringa programmas studentiem un citi pasākumi. Katru trešdienu notiek tikšanās ar Studentu pašpārvaldi, kur tiek uzklautas studentu idejas uzlabojumiem.

Būtiskākās izmaiņas – profesionālā bakalaura studiju programmā “Materiālu tehnoloģija un dizains” ir integrēta profesionālā bakalaura studiju programma “Apģērbu un tekstila tehnoloģija”. ADI septembrī ir veikusi aptauju (izplatītas anketas) arhitektūras nozares profesionāļiem un studentiem, lūdzot sniegt viedokli par studiju laikā apgūstamajām prasmēm un kompetencēm (piedalījās 62 respondenti. *Zemāk – pie papildu informācijas anketu rezultātu kopsavilkums.*) Valsts līmenī tiek ieviests jauns augstākās izglītības standarts (apstiprināšanas procesā), ir gaidāma arī institucionālā akreditācija un pamazām RTU tiek ieviests institucionālais finansējuma modelis. Uzsver, ka ne tikai arhitektūras, bet arī dizaina jomā ir nepieciešams individuālais darbs, secinājums – ar atvēlētajām stundām nav iespējams nodrošināt kvalitatīvu izglītības procesu. Ir diezgan saskaldīts programmu saturs, jo daļu nodrošina citas struktūrvienības, un studijas nenotiek pietiekami koncentrēti. Tiek apsvērta ideja arhitektūras programmās atsevišķus studiju kursus ieintegrēt projektēšanas studijās.

Secinājumi, ka jāveicina ADI studiju programmu konkurētspēja Latvijā un arī starptautiskā stiprināšana, vienlaikus nodrošinot to īstenošanas finansiālo efektivitāti un izvērtējot arī konsolidācijas iespējas. Jādefinē skaidri iestāšanās nosacījumi topošajiem studentiem, jo tas ir mērķtiecīgs darbs, lai sagatavotos studijām. Par bakalaura studijām joprojām notiek diskusija, vai bakalaura studijām jābūt 3 gadi, kā ir vairums Eiropas valstīs, un 2 gadi maģistra studijās. Vēlas attīstīt vairāk *hands on* pieeju, kur vairāk tiek strādāts ar materiālu, tāpat tiks akcentēts kopīgais arhitektūrai un dizainam, vienlaikus palielinot arī projektēšanas studiju īpatsvaru. Maģistrantūras studijās varētu būt moduļu sistēmas (projektu vadība, pētniecība, komunikācija u.c.). Ir uzsākts darbs pie divu maģistrantūras studiju moduļu izveides ar specializāciju koka arhitektūras jomā un tekstila materiālu jomā. Ir panākta vienošanās ar kokrūpniecības nozari par specializēta studiju moduļa izveidi. Doktorantūrā – jāstiprina studentu interese par pētniecību un zinātni. Tiek īstenotas 2 doktora studiju programmas *Arhitektūra un Šķiedru materiālu zinātne*.

A.Kronbergs vērš uzmanību uz saīsināto studiju laiku bakalaura studijās, jo arī dizaina studiju programmās daļa studējošos, kuri ir Rīgas Dizaina mākslas vidusskolas absolventi ar ļoti labām profesionālām zināšanām, un Latvijas Mākslas akadēmijā ir spiesti apgūt 1.kursā jau labi zināmo. Studentu laiks tiek notērēts, un tas ir arī liels budžets un resursi valstij par studentu izglītošanu. Līdzīga situācija ir arī arhitektūras programmās Rīgas Būvniecības koledžā, kur apgūst arhitekta tehniķa profesiju, un audzēkņi gūst labu izglītību. Jautājums, vai sadarbībā ar šīm skolām tiek domāts par vīziju, kā saīsināt laiku bakalaura studijās minēto skolu absolventiem?

M. Liepa-Zemeša apliecina, ka ir notikušas diskusijas ar Rīgas Būvniecības koledžu par iespēju koledžas absolventiem sākt studijas 2.kursā jau esošajās studiju programmās. Ir bijusi arī iepriekšējā pieredze, kur tomēr ir bijušas arī problēmas.

U.Bratuškins: Rīgas Būvniecības koledža ir kvalitatīvi mainījusies. RTU saskārās ar to audzēkņu līdzšinējo pieredzi, ka koledžā vairāk uzsvars bija uz tehniskām lietām, būvdetaļām, bet mazāk uzmanības tika veltīts cilvēkam telpā. Tie koledžas studenti, kuri uzreiz 2.kursā nonāca Arhitektūras fakultātē, diemžēl tikpat ātri atpalika, jo nespēja pārorientēties uz jauno vērību sistēmu – “cilvēks telpā” atšķirībā no tiem, kuri sāka studijas ar 1.kursu. Pašlaik augstākās izglītības līmenī koledža piedāvā programmas *Inženiersistēmas* un *Arhitektūras tehnoloģijas*, kas ir orientētas uz inženiertehnisku jomu, un ir bažas, ka par cilvēku telpā tajās runā vēl mazāk. Bet, ja kāds no koledžas absolventiem izsaka vēlmi iekļauties uzreiz 2.kursā, mēs vienmēr to izskatām, un ceļš nav slēgts.

M.Liepa-Zemeša piekrīt, ka valsts ir daudz ieguldījusi arī dizaina programmās. Jautājums, vai studentiem tiek piedāvāts ceļš tālāk, kurā attīstīties. Tāpēc ir svarīgi skaidri iestāšanās nosacījumi augstskolā katram dodot iespēju.

M.Ābele: Esmu šogad pievienojusies kā pasniedzēja RTU un ierosināju šo izglītības jautājumus pārrunāt. Es vēlējos virzīt fokusu tieši uz praktiskās projektēšanas jautājumiem. Piekrītu, ka pārmaiņas ir sākušās, bet saglabājas daudzas vēsturiskās problēmas. Ir grūti mācīt praktisko projektēšanu, jo ir maz kredītpunktu un studentiem ir maz kontaktstundu šajā priekšmetā.

M.Ābele uzsver, ka ir svarīga ir tieši arhitekta profesijas apgūšana. Bīstama šķiet tendence par studijām tikai angļu valodā, jo pamata arhitektūras terminoloģija studentiem būtu tomēr jāpārzina latviešu valodā, turklāt latviešu valoda ir valsts valoda. Ir grūti iztēloties, kā studenti varēs sagatavot un iesniegt dokumentus būvvaldē latviešu valodā, ja nebūs terminus apguvuši latviski. M.Ābele vērta uzmanību, ka kolēģus dara bažīgus fakts par budžeta vietu samazinājumu arhitektūras studijās un iespējamiem studentu līdzmaksājumiem.

M.Liepa-Zemeša apstiprina, ka bakalaura studiju programmas saglabāsies latviešu valodā, savukārt maģistra programmas jau šobrīd var tikt īstenotas angļu valodā, un tas ir svarīgi, lai spētu piesaistīt pēc iespējas kvalificētākus starptautiskos mācībspēkus.

U.Bratuškins uzsver, ka tā ir arī citu Eiropas augstskolu prakse, ka bakalaura studijas tiek īstenotas nacionālajās valodās, savukārt maģistra studijas – angļiski. Abas arhitektūras studiju programmas pašlaik tiek īstenotas latviešu valodā, un abās studē ārvalstu studenti.

A.Leiškalne (IZM, Augstākās izglītības, zinātnes un inovāciju departaments) skaidro, ka šobrīd nevis IZM veic studiju vietu pasūtījumu, bet gan RTU var paši

autonomi lemt par budžeta vietu skaitu visos studiju virzienos un studiju programmās. IZM, šādā veidā kā līdz šim, vairs neiesaistās budžeta vietu skaita noteikšanā. Studiju vietu plānošana ir nodota pašām augstskolām.

A.Kronbergs: Vai tas varētu nozīmēt, ka valstij nav intereses par nozari ?

M.Liepa-Zemeša skaidro, ka valstij arhitektūras un dizaina programmu īstenošana ir ļoti dārga, toskait arī individuālais darbs.

U.Bratuškins: Mēs esam spiesti reaģēt uz esošos situāciju, jo valsts ir sapratusi, ka arhitektūras un dizaina studiju īstenošana ir dārgs process, jo studijās ir liels īpatsvars tieši darbnīcu veidu darba mazās grupās, kas ir laika un resursu ietilpīgs process. Agrāk arhitektu izglītībai tika piemērots koeficients 3 salīdzinājumā ar bāzes izglītības izmaksām (piemēram, juristu izglītība 1:1, arhitektiem 3:1). Valsts ir atstājusi šo jautājumu universitāšu cīņās, bet universitātei patiesībā nav izdevīgi īstenot arhitektūras izglītību, jo tā ir dārga, un nav nekādu mehānismu no valsts puses, lai noteiktu arhitektu pieprasījumu nākotnē. Viena no iespējām ir maksas studijas, bet pastāv bažas par arhitektūras izglītības pieejamību. Šobrīd ir uzņemti 40 studenti par budžeta līdzekļiem, un 15 ir maksas studenti.

M.Ābele: Vēlos uzsvērt, ka arī pašvaldībās ir nepieciešami arhitekti. Tā ir viena no pamatprofesijām, kas ir būtiska.

P.Ratas: Arhitekts ir tāda īpaša profesija, līdzīgi kā ārstiem. Arhitektūras studijas ir komplicēta māksla, un vēsturiski tāda vienmēr ir bijusi. Manuprāt, ir vajadzīgi kādi pieci gadi, lai cilvēks vispār *uz kājām* var nostāvēt savā profesijā. Ir vajadzīgi 5 gadi studijām, un tam ir vajadzīgs resurss. Ja valstī tāda resursa nav, tad mums ir jādomā, kā vairāk fokusēties uz maksas studijām. Jā, pieejamība zūd, bet, ja mēs zaudējam studiju kvalitāti, kāda tam vairs ir jēga? Man ir satraukums par arhitektu izglītību.

U.Bratuškins: Eiropas direktīva ir dokuments, kas mūs sargā, un, aiz kura varam kā aiz vairoga paslēpties. Direktīva nosaka, ka ātrāk par 5 gadiem arhitekta profesiju nevar apgūt. 5 gadu studijas netiek apstrīdētas, bakalaura studijas atbilstoši Boloņas procesam paver iespējas maģistra studijās doties uz citu augstskolu, lai veicinātu studentu mobilitāti. Bet arhitektu profesionālās direktīvas kontekstā, tā augstskola, kas izdod maģistra diplomu, atbild arī par visu iepriekšējo studiju gaitu. Šobrīd vairāk vajadzētu diskutēt par studiju finansējumu un to, vai valsts ir noteikusi valsts apmaksātu arhitektūras studiju vietu skaitu nākamajās desmitgadēs.

M.Ābele norāda, ka vajadzētu būt arī kādai atgriezeniskai saitei no LAS Sertificēšanas centra, jo šeit arī uzrādās izglītības kvalitātes problēmas.

G.Grikmane: Vajadzētu iegūt kvalitatīvu atbildi uz jautājumu, ko mums vajag. Ministrijas neizlems, cik daudz valstī vajadzēs arhitektus. Nozarei (LAS) vajadzētu iegūt kvalitatīvu pētījumu, kas īsti mums trūkst nozarē. No tā izrietēs arī atbildes uz

minētajām jautājumiem un problēmām. No savas pieredzes arhitektu birojā, varu apgalvot, ka arhitekts noteikti nav cilvēks, kas pārzina pilnīgi visu un visu viens pats arī izdara. Komandā ir jābūt cilvēkiem ar dažādām prasmēm. Vienlaikus ir jāaktualizē jautājums par saistītajām profesijām arhitektūrā. Mēs šobrīd runājam par arhitektiem vairāk kā par radošiem speciālistiem, bet ir vajadzīgi arī arhitektūras tehniķi un arī BIM speciālisti, kuriem arī vajadzētu saprast arhitektūru. Šo vajadzētu ļoti sabalansēt. Vācijā arhitekti augstskolās apgūst dažādas specializācijas gan akadēmiskās studijas, gan profesionālās studijās, arī Dānijā, Apvienotajā karalistē ir tehniskie arhitekti ar augstāko izglītību. Spriežot pēc mūsu arhitektu birojiem, Latvijā ir vajadzīgi visi šie arhitekti. Būtu aicinājums koledžai un citām vidējās profesionālās izglītības iestādēm (Liepājā un Valmierā) un augstskolām sadarboties un saprast, kurus robus izglītībā attiecīgi augstskolas un koledžas savstarpēji sedz.

G.Didrihsons: Es arī piekrītu tēzei, ka mums kā nozare jāpalīdz ministrijai definēt valsts pasūtījums arhitektūras studentu pieprasījumam.

U.Kaugurs: Turpinot iepriekš runāto, ka vajadzētu mazliet ilgāku praktisko projektēšanu vai ilgāku teoriju, manuprāt, esam palaiduši garām vienu fundamentālu jautājumu par mākslīgo intelektu. Būtu nepieciešams padomāt par to, ko mēs studijās sagatavojam, vai gadījumā inerces pēc negatavojam tos pašus izpildītājus, kuri tūlīt nebūs vajadzīgi. Procesi notiek ļoti ātri. Lai arī daļu arhitektu mākslīgais intelekts spēs aizstāt tuvākajā laikā, tomēr piekrītu, ka arhitekti ir tā profesija, kuru pilnībā mākslīgais intelekts nespēs aizstāt nekad. Tur ir vajadzīgas pavisam citas kvalitātes un zināšanas.

B.Bula: Tas, ko Uģis tikko teica bija daļa arī no mana viedokļa. Atsaucoties uz to aptauju starp profesionāliem un studentiem, aptaujā tika iezīmēta problēma, ka no Rīgas tehniskās universitātes nāk tehniski vāji sagatavoti arhitekti. Birojos mēs viņus saņemam. Un mums nākas strādāt ne tikai tiešo darbu, bet arī nodarboties ar izglītošanu tieši tādās nepieciešamās projektēšanas prasmēs. Mans jautājums, vai tiek domāts par studiju satura maiņu? Ir nepieciešamība pēc spēcīgākām tieši tehniskajām zināšanām absolventiem, jo tehnisko zināšanu trūkst.

M.Liepa-Zemeša uzsver, ka svarīgs ir uzņemšanas prasību kritēriju definējums. Piekrīt par mākslīgā intelekta klātbūtni, ko nedrīkst aizmirst. Uzsver vēlreiz aptaujas rezultātus, kur norādītas prasmes, kuras ir jāstiprina, un arī par specializāciju studiju procesā.

B.Bula vaicā par mūžizglītību, vai par šo tiek domāts arī akadēmiskajā vidē?

M.Liepa-Zemeša: Profesionālā pilnveide ir obligāta RTU mācībspēkiem.

J.Poga: Kā mācībspēks RTU, varu atzīt, ka pietrūkst laika, lai ar katru studentu vairāk aprunātos. Bet studenti ir ļoti spēcīgi. Arī Latvijas Arhitektūras gada balvas uzvarētājs

un Salaspils bērnudārzs ir apliecinājums, ka tā ir gudra arhitektūra, kurai vajadzīgi visi iepriekšminētie speciālisti.

U.Bratuškins uzsver, ka studijās nedrīkst pazaudēt arhitektūras pietiekami universālo raksturu, lai varētu konkurēt darba tirgū.

L.Adumāne-Vāvere uzsver, ka ievērojusi, ka ņemot praksē arhitektūras studentus, viņiem trūkst projektēšanā praktiskās pieredzes, ir jāaptver plašs lauks. Tādus studentus, kuriem ir bijušas daudzas praktiskā darba stundas pie maketa izgatavošanas, datu pārbaudīšanas utt., darba devējs daudz atzinīgāk novērtē. Un nevienu studentu pēc augstskolas beigšanas neliek uzreiz strādāt pie būvprojekta un neuzliek atbildīgus pienākumus.

M.Liepa-Zemeša: Eiropas direktīva nosaka, ka pusei no mācību priekšmetu laika jābūt atvēlētām praktiskā darba stundām. Latvijā tas ir diemžēl stipri mazāk.

G.Didrihsons: Teorija ir prakses bērns, arī studenti no ir atzinuši.

U.Bratuškins uzsver, ka ļoti gaida drīzumā no IZM apstiprinātu augstākās izglītības standartu, kas atbrīvos rokas studiju satura pārskatīšanai.

P.Ratas: Arhitekta kompetence ir vajadzīga gan radītāja pusē, gan valsts un pašvaldību pusē, kas pasūta projektu. Jo, kā var izvērtēt projektu? Tādā skatījumā pieprasījums pēc arhitektiem ir daudz plašāks. Mums vajadzīgi zinoši, kompetenti cilvēki pašvaldībās, kas, piemēram, iepērk skolu projektus. Līdzīgi tas ir arī nekustamo īpašumu attīstītāju pusē.

G.Didrihsons rosina turpināt detalizētāk diskutēt kādā no nākamajām sēdēm. Jautājums ir aktualizēts, lūgums arī IZM pārstāvjiem sagatavot viedokli.

D.Purviņa uzdod jautājumu IZM pārstāvei, vai EM joprojām pēta un publicē datus par darba tirgus pieprasījumu un prognozēm?

A.Leiškalne stāsta, ka EM regulāri publicē datus par darba spēka pieprasījumu. Līdz ar to IZM vērtē arhitektūras studijas lielākā blokā pie STEM. Ja seko studiju tendencēm, tad var redzēt, ka arhitektūras nozare nav izņēmums, arī inženierzinātņu un būvniecības nozarē, un STEM kopumā studējošo skaits pēdējos gados samazinās. To IZM ņem vērā. Informācijai:

<https://prognozes.em.gov.lv/lv/darbaspeka-pieprasijums>

A.Kursiša: Zināms, ka Latvijā arhitektu skaits (pēc ACE datiem) ir mazāks nekā citās Eiropas valstīs. Piekrītu P.Ratas teiktajam, jo strādājot ar publisko iepirkumu gadījumiem, redzam, cik ļoti pietrūkst kompetences pasūtītāja pusē. Redzam to, ka iepirkumi bieži vien no izpildītāju puses tiek nosegti ar nekvalitatīvu darbaspēku, kas tikai apguvuši *Autocad* programmu, un kur nav iesaistīti arhitekti. Problēma ir kompleksa, un esam gatavi dalīties ar ACE datiem. Kādā brīdī var sākt pietrūkt

kompetentu arhitektu, un nākotnē varētu būt bažas, ka kvalitatīvu arhitektu aizstās ar nekvalitatīvu MI.

B.Bula ierosina, ka šos jautājumus varētu skatīt LAS izglītības darba grupā.

Tiek ierosināts pie izglītības jautājumiem atgriezties NAP kādā no nākamajām sēdēm.

2. Ziņojums par grozījumiem MK noteikumiem Nr.500 "Vispārīgie būvnoteikumi" par obligāto autoruzraudzību virzību. Ziņo: Anda Kursiša.

D.Purviņa ziņo par KM un LAS kopīgi paveikto grozījumu MK noteikumiem Nr.500 "*Vispārīgie būvnoteikumi*" par autoruzraudzības jautājumiem sagatavošanā un virzībā Ministru kabinetā. KM ir sagatavojusi un ievietojusi TAP noteikumu grozījumu projektu. Tika paredzēts, ka grozījumus izskatīs 30.septembra Ministru kabineta sēdē, vēlāk uz tika pārcelts uz 7.10. oktobra MK sēdi, tomēr grozījumi nav izskatīti.

A.Kursiša uzsver, ka laika periodā kopš šā gada aprīļa līdz septembrim LAS un KM ir izdevās apstādināt šos grozījumus. Mēs aizstāvējām obligātās autoruzraudzības nepieciešamību, kā arī aizstāvējām punktus par autoruzraudzības definīciju, mērķi, kā arī par projektēšanas stadijām, kas ir jāieraksta projektēšanas uzdevumā. Savukārt nekustamo īpašumu attīstītāju vēlme atbrīvoties no obligātās autoruzraudzības bija diezgan skaidri redzama. Mēs piedāvājām vairākus kompromisus, un esam MK grozījumus sakārtojuši līdz tādai redakcijai, par kuru vairs nevienai institūcijai nav oficiālu iebildumu.

A.Kursiša iepazīstina ar likuma grozījumiem par autoruzraudzību. Vienīgais jautājums, kas līdz šim nav atrisināts, ir par 3.grupas publiskajām ēkām un inženierbūvē, ja tajās ir ieguldīti privāti līdzekļi. Vai tajās ir nosakāma obligātā autoruzraudzība? (vai stingri pieturamies pie prasības šajā gadījumā noteikt obligāto autoruzraudzību?),

G.Didrihsons vaicā kolēģu viedokli. Min piemēru, ka arhitekts Juris Mitenbergs, kas ir LAS pārstāvis Būvniecības padomē, uzskata, ka vispārējā obligātā autoruzraudzība nav nepieciešama, jo galvenais arguments būtu, ka arhitekts būtu atbildīgs par pilnīgi visām izmaiņām, kas dažkārt arī slepus tiek veiktas projektā.

G.Didrihsons pamato, kāpēc būtu vajadzīga autoruzraudzība, jo arhitekts kā idejas autors seko līdz tam, kā projekts tiek īstenots, un otrs aspekts ir arī autortiesības.

D.Purviņa informē par 29.09. KM saņemto vēstuli no NIAA ar iebildumiem par virzītajiem grozījumiem MK noteikumos Nr. 500, kur galvenie iebildumi ir par to, ka nav pamatojuma obligātās autoruzraudzības piemērošanai 3.grupas būvē, kas tiek realizētas par privātiem līdzekļiem.

G.Didrihsons uzsver, ka NIAA vēstulē minētie argumenti parāda lielu neizpratni par arhitekta lomu būvniecības procesā. Uzsver, ka arhitekta kā autora primāro atbildību par būvobjekta kvalitāti nevis būvvaldes atbildību, kas ir vairāk formāla.

Seko arhitektu diskusija par autoruzraudzības grozījumiem.

Informācijai: 2025.gada 2.decembra MK sēdē tika pieņemti Grozījumi Ministru kabineta 2014. gada 19. augusta noteikumos Nr. 500 "Vispārīgie būvnoteikumi"
Grozījumi zemāk:

Šo noteikumu 1.4., 1.5. un 1.6. apakšpunkts stājas spēkā 2026. gada 1. jūnijā.

Informācijai:

RTU ADI anketēšanas rezultātu kopsavilkums

- Vairāk kā 90% anketas aizpildījušo strādā arhitektūras nozarē un 70% respondentu studējuši tieši RTU.
- Kā būtiskāko apgūstamo prasmi respondenti norāda a) spēja radīt arhitektoniskos projektus, kas atbilst gan estētiskajām, gan tehniskajām prasībām.
- Kā galveno attīstāmo prasmi norāda e) Izpratne par cilvēku un ēku savstarpējo saistību, kā arī par ēku un to apkārtējās vides saistību, un par nepieciešamību saskaņot ēkas un telpu starp tām ar cilvēku vajadzībām un mērogiem.
- Respondenti kā svarīgāko piemin nepieciešamību studijas sasaistīt ar reālo darba vidi un nozares aktuālajiem uzdevumiem.
- Respondenti visbiežāk norāda, ka par daudz tiek mācīti tēlotājmākslas un vēstures priekšmeti, kā arī inženiertehniskie priekšmeti, kuri nav vērsti uz arhitektu izpratni. Kopumā tiek norādīts uz nepieciešamību mazināt studiju priekšmetu apjomu, kuri nav saistīti ar projektēšanu.
- Saistošākie specializācijas virzieni - Koka arhitektūra, Pilsētplānošana un Pārbūve. Tiem cieši seko Arhitektūras menedžments/bizness un Restaurācija/konservācija.
- 2/3 respondentu uzskata, ka arhitekti studiju laikā par maz iepazīstas un sadarbojas ar citu jomu pārstāvjiem. Visvairāk norāda nepieciešamību sadarboties ar būvkonstruktoriem, tīklu inženieriem un visiem būvniecības procesā iesaistītajiem. Tiek pieminēta arī sadarbība ar dizaina, sociālo zinātņu jomas, biznesa, pētniecības, ražošanas un mākslas pārstāvjiem.

NAP priekšsēdētājs Gatis Didrihsons

Protokolēja: Dz.Purviņa